

Иако је 2020. годину највише обележио коронавирус, једна од тема која је била актуелна за све ово време било је загађење ваздуха. Грађани су са појачаном пажњом почели да прате шта их то гуши и због чега држава скоро ништа не предузима да овај огроман проблем бар почне да решава. А онда је у јавност изашла информација да је државна Агенција за заштиту животне средине подигла границе загађености ваздуха: оно што је некад, пре ове промене, био “загађен” ваздух, сада је постао - “прихватљив”.

Ваљда прва велика афера СНС власти избила је почетком давне 2013. године. Иако су стручњаци тада месецима упозоравали да је, због великих суша 2012, огромна количина кукуруза контаминирана и да садржи отровну, канцерогену супстанцу афлатоксин, нико није реаговао.

У фебруару 2013. ствар је “пукла”: упркос упозоравањима, отровни кукуруз су јеле

краве, краве су дале млеко, а то млеко је имало вишеструко већи ниво афлатоксина од дозвољених 0.05 микрограма по килограму. Информације о затрованости млека у јавност је изнео Горан Јешић, тада војвођански секретар за пољопривреду.

Као и обично, власт је овај проблем минимизирала и гурала под тепих: млеко је сасвим у реду, немојте да дижете панику, ви то радите да бисте срушили владу, слободно дајте млеко деци... Чак је на конференцији за медије тадашњи министар пољопривреде Горан Кнежевић испио чашу млека да би показао да је, ето, све у реду.

Међутим, само неколико недеља касније, под притиском јавности, власт је признала да баш и није све у реду тако што је нашла несвакидашње “решење” овог проблема: десетоструко су подигли границу за дозвољени ниво афлатоксина и, одједном, млеко у продавницама постало је “исправно” – Правилник о дозвољеној количини афлатоксина у млеку је промењен тако да је уместо до тада дозвољених 0,05 микрограма по килограму, прихватљива постала десетоструко већа количина овог отрова: 0,5 микрограма по килограму.

Слично тадашњем решењу за млеко, данас Агенција за заштиту животне средине (СЕПА) “решава” проблем загађености ваздуха. Према последњем извештају Агенције о квалитету ваздуха, објављеног у септембру ове године, концентрација најопаснијих ситних честица пречника 2,5 микрометра (ПМ 2,5) већа од 40 микрограма по метру кубном значила је да је ваздух – загађен, а да концентрација већа од 90мг/м³ значи да је ваздух “јакко загађен”.

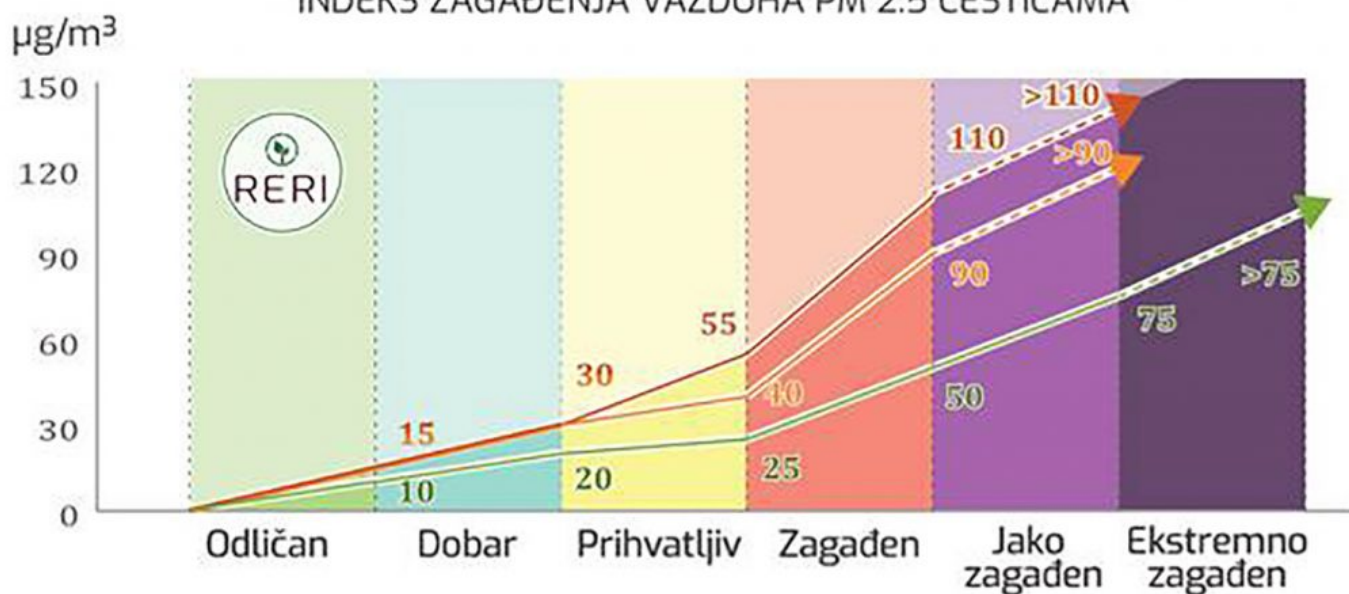
Међутим, према новим критеријумима Агенције, све до 55 микрограма ПМ 2,5 честица по метру кубном сада се сматра – прихватљивим, а јакко загађен је тек онај ваздух који има више од 110мг/м³ ових честица.

Табела 18. Индекс квалитета ваздуха за период осредњавања од једног сата

Период осредњавања	Загађујућа материја	ГВ, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	ОДЛИЧАН	ДОБАР	ПРИХВАТЉИВ	ЗАГАЂЕН	ЈАКО ЗАГАЂЕН
			1	2	3	4	5
1h	SO ₂	350	0 - 100	100 - 200	200 - 350	350 - 500	> 500
	NO ₂	150	0 - 40	40.01 - 100	100 - 150	150 - 400	> 400
	CO	5000	0 - 5000	5001 - 10000	10001 - 25000	25001 - 50000	> 50000
	O ₃		0 - 80	80.01 - 120	120 - 180	180 - 240	> 240
	PM _{2.5}		0 - 15	15.01 - 30	30.01 - 40	40.01 - 90	> 90
	PM ₁₀		0 - 35	35.01 - 60	60.01 - 90	90.01 - 180	> 180

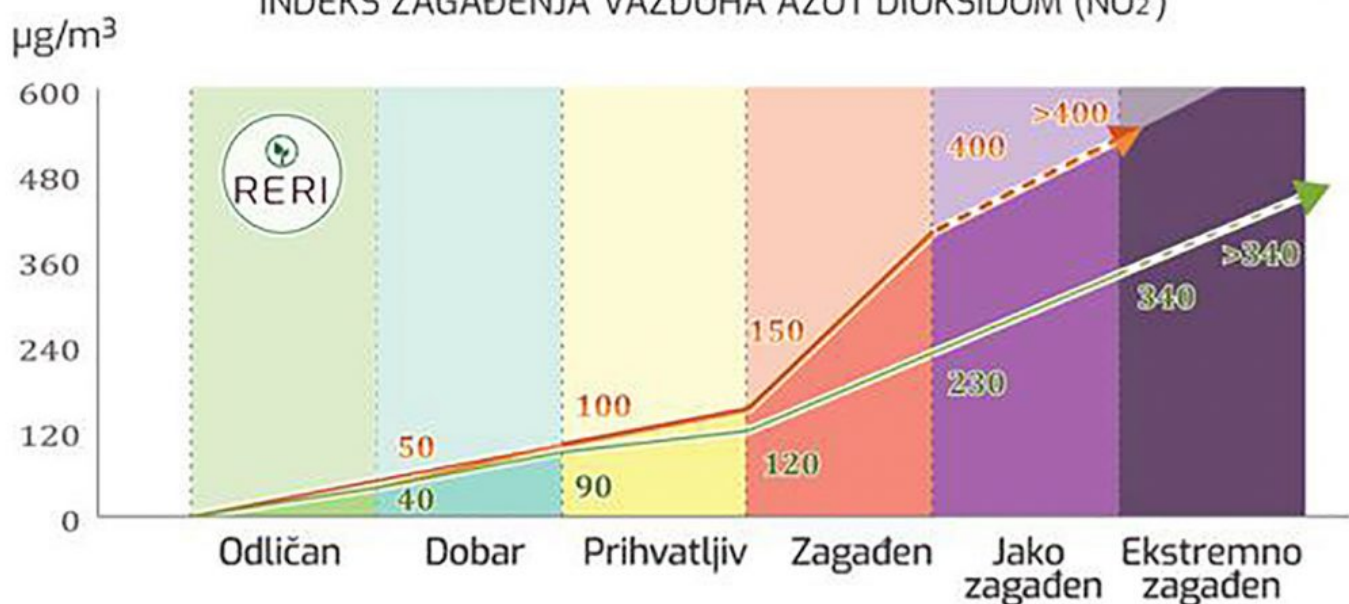
Zag. materija	Period usr.	ODLIČAN	DOBAR	PRIHVATLJIV	ZAGAĐEN	JAKO ZAGAĐEN
PM2.5	1h	0 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 15 $\mu\text{g.m}^{-3}$	15.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 30 $\mu\text{g.m}^{-3}$	30.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 55 $\mu\text{g.m}^{-3}$	55.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 110 $\mu\text{g.m}^{-3}$	Iznad 110.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$
PM10	1h	0 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 25 $\mu\text{g.m}^{-3}$	25.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 50 $\mu\text{g.m}^{-3}$	50.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 90 $\mu\text{g.m}^{-3}$	90.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 180 $\mu\text{g.m}^{-3}$	Iznad 180.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$
O3	1h	0 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 60 $\mu\text{g.m}^{-3}$	60.1 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 120 $\mu\text{g.m}^{-3}$	120.1 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 180 $\mu\text{g.m}^{-3}$	180.1 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 240 $\mu\text{g.m}^{-3}$	Iznad 240.1 $\mu\text{g.m}^{-3}$
SO2	1h	0 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 50 $\mu\text{g.m}^{-3}$	50.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 100 $\mu\text{g.m}^{-3}$	100.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 350 $\mu\text{g.m}^{-3}$	350.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 500 $\mu\text{g.m}^{-3}$	Iznad 500.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$
NO2	1h	0 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 50 $\mu\text{g.m}^{-3}$	50.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 100 $\mu\text{g.m}^{-3}$	100.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 150 $\mu\text{g.m}^{-3}$	150.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$ - 400 $\mu\text{g.m}^{-3}$	Iznad 400.01 $\mu\text{g.m}^{-3}$
CO	1h	0 mg.m^{-3} - 5 mg.m^{-3}	5.00001 mg.m^{-3} - 10 mg.m^{-3}	10.00001 mg.m^{-3} - 25 mg.m^{-3}	25.00001 mg.m^{-3} - 50 mg.m^{-3}	Iznad 50.00001 mg.m^{-3}

INDEKS ZAGAĐENJA VAZDUHA PM 2.5 ČESTICAMA

- 2020. Podaci Agencije za zaštitu životne sredine Republike Srbije
- 2019. Podaci Agencije za zaštitu životne sredine Republike Srbije
- 2020. Podaci Evropske agencije za zaštitu životne sredine (EEA)

INDEKS ZAGAĐENJA VAZDUHA AZOT DIOKSIDOM (NO₂)

- 2020. Podaci Agencije za zaštitu životne sredine Republike Srbije
- 2019. Podaci Agencije za zaštitu životne sredine Republike Srbije
- 2020. Podaci Evropske agencije za zaštitu životne sredine (EEA)